

THE JOURNAL OF TURKISH EDUCATIONAL SCIENCES

TÜRK EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

Yıl: 2024

Cilt: 22

Sayı: 1

e-ISSN: 2459-1912

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd>

Kurucu Editör

Prof. Dr. M. Çağatay ÖZDEMİR (Emekli)

Alan Editörleri

Prof. Dr. Galip YÜKSEL
Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU
Prof. Dr. Gürcü KOÇ
Prof. Dr. Kemal ÖZTEMEL

Editör Yardımcısı

Dr. Aysun ÖZTÜRK

Yazım ve Yayın Editörü

Arş. Gör. Kürşat KAYA

Türkçe Dil Düzeltisi

Arş. Gör. Gamze DELİOĞLU
Arş. Gör. Zekeriya MERDİN

İngilizce Dil Düzeltisi

Arş. Gör. Funda KURT KESKİN

Kapak Tasarım

Doç. Dr. Kerim LAÇINBAY

Dergi Adresi

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Bosna Binası 06500 Beşevler/Yenimahalle-ANKARA

İletişim

tebd@gazi.edu.tr

Dizinlenme

EBSCO Education Full Text (H. W. Wilson)
TR Dizin

Yayın hayatına 2003 yılında başlayan Türk Eğitim Bilimleri Dergisi (TEBD), Gazi Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yılda üç kez elektronik olarak yayınlanan ulusal, hakemli ve açık erişimli bir dergidir. Dergide yer alan makalelerde belirtilen görüşlerden makale yazarları sorumludur.

Türk Eğitim Bilimleri Dergisi (TEBD)

Akademik Danışma Kurulu

Ülker AKKUTAY	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Eyüp ARTVİNLİ	Prof. Dr.	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Petek AŞKAR	Prof. Dr.	TED Üniversitesi
Ayşegül ATAMAN	Prof. Dr.	European University of Lefke
Feride BACANLI	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Gülsün BASKAN	Prof. Dr.	Okan Üniversitesi
Necati CEMALOĞLU	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Temel ÇALIK	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Ayhan DEMİR	Prof. Dr.	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Özcan DEMİREL	Prof. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Süleyman DOĞAN	Prof. Dr.	Ege Üniversitesi
Tayip DUMAN	Prof. Dr.	Bozok Üniversitesi
Ş. Şule ERÇETİN	Prof. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Fatma GÖK	Prof. Dr.	Boğaziçi Üniversitesi
Nezahat GÜÇLÜ	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Nurdan KALAYCI	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Hafize KESER	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Hünkar KORKMAZ	Prof. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Dinçay KÖKSAL	Prof. Dr.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Selahattin ÖĞÜLMÜŞ	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Yaşar ÖZBAY	Prof. Dr.	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
M. Çağatay ÖZDEMİR	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Servet ÖZDEMİR	Prof. Dr.	Başkent Üniversitesi
Fulya Yüksel ŞAHİN	Prof. Dr.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Mehmet ŞİŞMAN	Prof. Dr.	Osmangazi Üniversitesi
Nilüfer VOLTAN ACAR	Prof. Dr.	TED Üniversitesi
Halil İbrahim YALIN	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Banu YAZGAN İNANÇ	Prof. Dr.	Çukurova Üniversitesi
Binnur YEŞİLYAPRAK	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Galip YÜKSEL	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi

Bu Sayının Hakemleri

Prof. Dr. Abdullah Durakođlu, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Osman Engin, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Asiye Toker Gökçe, Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Aytekin Demirciođlu, Kastamonu Üniversitesi

Prof. Dr. Bülent Akbaba, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Celal Teyyar Uđurlu, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Prof. Dr. Cem Balçıkanlı, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Dolunay Akgül Barış, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Ebru Kılıç Çakmak, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Erdoğan Köse, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Eyüp Artvinli, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ferudun Sezgin, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Gülsen Ünver, Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Hande Şahin, Kırıkkale Üniversitesi

Prof. Dr. Harun Çelik, Kırıkkale Üniversitesi

Prof. Dr. İlkay Ulutaş, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Keziban Orbay, Amasya Üniversitesi

Prof. Dr. Levent Deniz, Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Akpınar, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Kaan Demir, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Nermin Yazıcı, Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Neslihan Ültay, Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer Türkmenoğlu, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sadık Kartal, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Prof. Dr. Salih Çakmak, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Savaş Baştürk, Sinop Üniversitesi
Prof. Dr. Sedef Canbazoğlu Bilici, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Seyit Ateş, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz Yeşil, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Ertuğrul Küpeli, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Aslıhan Kuyumcu Vardar, Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe Derya Işık, Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe Öztürk Samur, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Bahadır Kılcan, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Cem Aslan, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Davut Aydın, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Didem Koşar, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Dizar Ercivan Zencirci, Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Emine Karasu Avcı, Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Ekrem Ziya Duman, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Elif Buldu, TED Üniversitesi
Doç. Dr. Esra Benli Özdemir, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Fitnat Gürgil Ulusoy, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Gökçe Karaman Benli, Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan Kahveci, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Halil Karadaş, Mardin Artuklu Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice Nilay Kayhan, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice Yıldız Durak, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Hüsne Demirel, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Kamil Yıldırım, Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Kevser Tozduman Yaralı, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Kürşat Arslan, Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul Uçar, Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa Fidan, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa İçen, Yıldız Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Mücahit Öztürk, Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Müzeyyen Eldeniz Çetin, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Necla Ekinci, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Ömer Bilgehan Sonsel, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Özlem Şimşek Çetin, Kırıkkale Üniversitesi

Doç. Dr. Safiye Sarıcı Bulut, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Selim Gündoğan, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Serkan Aslan, Süleyman Demirel Üniversitesi

Doç. Dr. Serkan Keleşoğlu, Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Şenyurt Yenipınar, Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Talat Aytan, Yıldız Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Tayfun Tutak, Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf İnel, Uşak Üniversitesi

Doç. Dr. Zekeriya Çam, Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Atilla Özdemir, Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Fikriye Sarsıkoğlu, Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Barış Eriçok, Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Dilruba Kürüm Yapıcıoğlu, Anadolu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Dünya Baz, Giresun Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Özaslan, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Turan Bora, Başkent Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Şingir, Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi H. Kübra Özkan Kunduracı, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mine Bayar, Harran Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nevriye Yazçayır, Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Özge Öztekin Bayır, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Saniye Nur Ergan, Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Sevilay Aydemir, Ufuk Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ümre Kaynak, Amasya Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Abdülbaki Ergel, Mardin Artuklu Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Sebahat Yasemin Tezgiden Cakcak, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi

Sosyal Bilgiler Dersinde Ürün Temelli Öğrenme: Öğrenci Başarısı ve Görüşleri 1-27
Seda Samuk, Ercenk Hamarat

Araştırma Makalesi

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Psikolojik Sağlık Düzeylerinin İncelenmesi 28-45
Zeynep Kışalı, Gülümser Gültekin Akduman

Araştırma Makalesi

Müzik Derslerinde Uygulanabilecek Performans Görevi Örnekleri 46-64
Emel Funda Türkmen, İlknur Özal Göncü

Araştırma Makalesi

Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünmeye Yönelik Metaforik Algıları 65-89
Eyüp Yurt

Araştırma Makalesi

Ortaokul Öğrencilerinin Zaman ve Kronolojiyi Algılama Becerisine Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması 90-113
Nail Değirmenci, Abdullah İsmet Ünal, Bülent Aksoy

Derleme Makalesi

İlkokul Eğitiminde Dijital Vatandaşlıkla İlgili Yapılan Çalışmaların Meta Sentez Yoluyla İncelenmesi 114-135
Münevoere Bozkurt, Sibel Yazıcı

Araştırma Makalesi

İlkokul Matematik Ders Kitaplarının Kültürel Miras Unsurları Açısından İncelenmesi 136-156
Ergün Yurtbakan, Onur Batmaz

Araştırma Makalesi

Özel Eğitim Öğretmen Adaylarının Ağır ve Çoklu Yetersizliği Olan Çocuklara İlişkin Metaforik Algıları 157-185

Sevil Filiz, Derya Uyar, Pınar Şafak

Araştırma Makalesi

Ergenlerde Algılanan Stres, Akademik Öz Yeterlik ve Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 186-214

Ahmet Karıcı, Seher Balcı Çelik

Araştırma Makalesi

Görsel Sanatlar Etkinliklerinde Bir Yöntem Olarak Kübizm'i Kullanmak: Okul Öncesi Öğretmenlerinin İhtiyaçları 215-238

Raziye Erkul Hatipoğlu, Adalet Kandır

Araştırma Makalesi

Ergenlerin Bağlanma Stilleri ile Sosyal Medya Bağımlılık Durumları Arasındaki İlişkide Duygu Düzenleme Yöntemleri ve Bazı Değişkenlerin Düzenleyicilik Rolünün İncelenmesi 239-266

Derya Merve Kılıç, Zehni Koç

Araştırma Makalesi

Deha (Gifted) Filminin Üstün Yetenekli Bireylerin Kariyer Gelişimleri Açısından İncelenmesi 267-298

Ayşenaz Ekin Duman, Nurten Karacan Özdemir

Derleme Makalesi

Eğitim Amaçlı Tasarlanan Sohbet Robotları Üzerine Yapılan Çalışmaların İncelenmesi 299-336

Ahmet Yusuf Cevher, Serkan Yıldırım

Araştırma Makalesi

Eşitsizlik Konusunda ChatGPT ile Hazırlanan Ders Planlarının İncelenmesi 337-358

Beytullah Ömer Dumlu, Esra Gezer, Bahadır Yıldız

Araştırma Makalesi

Fen Bilimleri Öğretim Programı ve Ders Kitaplarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliliği Anahtar Yetkinlikleri Açısından İncelenmesi 359-383

Şule Fırat Durdukoca, Ayça Nur Yarıcı, Aykut Batmaca

Araştırma Makalesi

Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algısı, İşten Ayrılma Niyeti Algısı ve Öznel İyi Oluşları Arasındaki İlişki 384-411

Ahmet Kılıç, Bahri Aydın

Derleme Makalesi

Görme Yetersizliği ve Erken Okuryazarlık Becerileri 412-443

Damla Işıtan Kılıç, Çığıl Aykut

Derleme Makalesi

Üniversite Yöneticilerinin Karar Verme Süreçleri: Tuzaklar ve Kaçış Yolları 444-463

Serkan Şen, Servet Özdemir

Araştırma Makalesi

Öğretmenlerin Proje Danışmanlık Yeterlik Düzeyleri: Ölçek Geliştirme Çalışması 464-486

Emin Yaşar, Behçet Oral

Araştırma Makalesi

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Öz Düzenleme Becerileri ile Matematik Ders Başarıları Arasındaki İlişki 487-510

Zeynep Altuntaş, Süleyman Erkam Sulak

Araştırma Makalesi

Ergenlerde Algılanan Ebeveyn Akademik Başarı Baskısı ile Psikolojik İstismar Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi 511-535

Şerife Çamurcu, K. Büşra Kaynak Ekici

Araştırma Makalesi

Yazma Öz Düzenleme Yetkinliği Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması 536-560

Hacer Deniz, Sezgin Demir

Araştırma Makalesi

Lise Öğrencilerinde Algılanan Akademik Destek, Akademik Akış ve Tükenmişlik Arasındaki İlişkiler 561-586

Büşra Acar Açar, Abdullah Atli

Araştırma Makalesi

Liderlik ve Okul Etkililiği Arasındaki İlişkide Okulun Bağlamsal Niteliklerinin Düzenleyici Rolü 587-611

Hanifi Yumuşak, Mehmet Korkmaz

Araştırma Makalesi

Eğitim Hakkı İhlallerine İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri: Bir Durum Çalışması 612-641

Ümit Binbir, Gökhan Arastaman

Araştırma Makalesi

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Ana Akımlaştırılmasının Önemine Dair Uzman Görüşlerinin Değerlendirilmesi 642-659

İlksen Üstündağ Yıldırım, Beyhan Zabun

Araştırma Makalesi

Ekstra Program Etkinlikleri ve Öğrencilere Katkısı 660-686

Ümmühan Güliz Orhan, Ayşe Seis, Muhammet Gel, Filiz Evran Acar

Araştırma Makalesi

Öğretmen Rollerinin Özellikleri Üzerine Bir Çözümleme 687-711

Ayhan Ural

Derleme Makalesi

Yabancı Dilde Yazma Sürecinde İşler Belleğin Görevi 712-725

Çağrı Kaygısız

Araştırma Makalesi

Okul Öncesi Eğitim Etkinlik Kitaplarında Yer Alan Matematik Etkinliklerinin Eleştirel Düşünmeyi Desteklemesi Açısından İncelenmesi 726-744

Seda Türkmen Dural, Gökhan Duman

Araştırma Makalesi

Ortaokul Öğrencilerinin Uzak Doğu Kökenli Müzik Gruplarına Hayranlık Duymalarında Geçirmiş Oldukları Yaşantılar 745-767

Sinan Okan, Cihan Kara